

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/45

KARAR NO : 1985/84

ÖZET : Sıkıyönetim ilânından sonra işlenen ve sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olduğu saptanmayan suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mehmet Mandal, İsa (İhsan) Topaloğlu

O L A Y : Sanıkların Dev-Yol örgütüne mensup oldukları ve 18.12.1980 günü silahlarının gösterdikleri yerde yakalandığı ileri sürülerek yapılan soruşturmada İzmir-Ege Ordu Sıkıyönetim Komutanı 30.1.1981 gün, 2712 sayı ile; isnat olunan suçların sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan olmakla beraber davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde bakılmasına lüzum görülmediğini belirterek evrakı Uşak-Ulubey C.Savcılığı'na göndermiş ve Uşak C.Savcılığı'nın 17.2.1981 gün, 19 sayılı iddianesiyle sanıkların TCK'nun 146/3., ve 6136 sayılı Yasa'nın 13.maddeleri uyarınca tecziyeleri istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Uşak Ağır Ceza Mahkemesi, 26.3.1981 gün, 1982/82 sayı ile; Dev-Yol örgütü hakkında başka sanıklara ait 1981/27 esas sayılı dava dosyası ile bu davanın birleştirilmesine karar verdikten sonra 26.2.1982 gününde, esas 1981/27, karar 1982/42 sayı ile; işleminde sanıklar Mehmet Mandal ve İsa Topaloğlu'nun da bulunduğu 174 sanık hakkında, atılı suçların sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan olduğu ve Dev-Yol örgütü ile ilgili davaların sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte bulunduğu ve bu davanın genel ve ortak amaç içerisinde somut ve örgütsel bağlantılı bulunması nedeniyle görevsizlik kararı vermiştir.

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi, 21.5.1984 gününde, esas 1981/213, karar 1984/63 sayı ile; sanıklardan İsa Topaloğlu ile Mehmet Mandalın örgüt üyeliği suçlarından beraatlerine ve 6136 sayılı Yasaya aykırılık nedeniyle açılan davadan ötürü görevsizliğe karar vermiştir.

Böylece, sanıklar Mehmet Mandal ile İsa Topaloğluna atılı 6136 sayılı Yasanın 13.maddesine aykırı davranma suçu nedeniyle her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz bir görev uyuşmazlığı doğmuş ve tefrik edilen dosya İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 15.3.1985 gün, 1982/11092-10 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A. Mazhar Akman, Necati Karakış, Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 6.5.1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Dinçer Özbilgin ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı, ruhsatsız silah bulundurma suçu Uşak ilini de kapsamına alarak bütün yurttta 12.9.1980 günü ilân olunan sıkıyönetimden sonra 18.12.1980 günü işlenmiştir.

Bu suça ait davanın sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmesinin önkoşulu 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesine göre suçun, sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlenmiş olması veya aynı Yasa'nın 13/b. maddesinde belirtildiği veçhile sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla, umumi ve müşterek gaye içerisinde irtibatlı bulunması gerekmektedir.

İncelenen dosya içeriğine göre 1. koşulun gerçekleştiğine dair bir belge ve bulgu mevcut değildir.

Üte yandan, 1402 sayılı Yasa'nın 13/b. maddesindeki bağlantı koşulunun da gerçekleştiğini de kabule imkan yoktur. Çünkü her iki sanığın Dev-Yol örgütüne üye olmak suçundan ötürü Askeri Yargı yerince beraatine karar verilmiş olduğu dosya münderecatından anlaşılmaktadır.

Bu nedenlerle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve Uşak Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararınının 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddesine ilişkin kısmının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

.../...

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Uşak Ağır Ceza Mahkemesi'nin 26.2.1982 günlü, esas 1981/27, karar 1982/42 sayılı görevsizlik kararının 6136 sayılı Yasa'nın 13.maddesine ilişkin kısmının kaldırılmasına 6.5.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

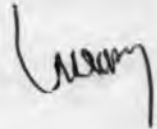
Üye
Y. İsmet Ayer

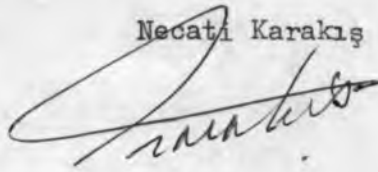
Üye
Mebrure Özdemir

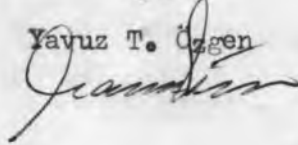
Üye
A. Mazhar Akman

Üye
Necati Karakiş

Üye
Yavuz T. Özgen

Üye
Muammer Azzüt

G/T